

6. Ярослав Вінокуров. Через коронавірус обсяги переказів трудових мігрантів у світі впадуть на 20% – Світовий банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/chez-koronavirus-obsyagi-perekaziv-trudovih-migrantiv-u-sviti-vpadut-na-20-svitovij-bank>
7. Трамп підписав указ про обмеження імміграції в США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.interfax.com.ua/news/political/657038.html>
8. Коронавірус буде мати короточасний вплив на трудову міграцію – президент ВАКМП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mind.ua/news/20208500-koronavirus-bude-mati-korotkchasnij-vpliv-na-trudovu-migraciyu-prezident-vakmp>

Ключові слова: міграційні процеси, мігранти, трудові мігранти, пандемія коронавірусу.

Ключевые слова: миграционные процессы, мигранты, трудовые мигранты, пандемия коронавируса.

Key words: migration processes, migrants, labor migrants, coronavirus pandemic.

РЕВА ЮРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права*

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Боротьбу з корупцією потрібно здійснювати одночасно за допомогою запобігання та правозастосування. Обидва елементи є взаємопов'язаними та взаємообумовлюваними. Одним з ефективних засобів запобігання корупції, який визнано міжнародною спільнотою є декларування доходів, так як це і цінне джерело інформації про фінансову діяльність в межах притягнення до відповідальності, коли корупційні діяння можуть бути важкими для доказування. Вимога, щоб державні службовці декларували свої доходи та активи, покликана допомогти стримувати використання державними службовцями свого становища для приватних інтересів. Запровадження інституту антикорупційного декларування має вагомe теоретичне та практичне значення, сприяє як протидії корупції, так і підвищує рівень довіри населення до правоохоронців.

Третім антикорупційним законом у 2014 р. визначено зміни до антикорупційного декларування, які спричинили актуальність цього дослідження: конкретизовано суб'єктів, на яких покладено обов'язок з декларування, змінено спосіб подання декларацій, розроблено способи перевірки та контролю за своєчасністю подання декларацій та їх повнотою [1].

Застосування антикорупційного декларування сприяє досягненню таких основних цілей: підвищення рівня прозорості діяльності право-

охоронців і довіри громадян; запобігання конфлікту інтересів і його врегулювання в разі виникнення, що дає змогу забезпечити високий рівень доброчесної поведінки працівника правоохоронного органу; контроль за змінами в активах певних правоохоронців для того, щоб запобігти вчиненню ними певних протиправних корупційних дій, що, у свою чергу, захистить їх від необґрунтованих звинувачень і виявлення фактів незаконного збагачення, іншої протиправної діяльності шляхом надання відповідних підтверджувальних документів та інших доказів.

Загалом, нормативно-правове забезпечення антикорупційного декларування міститься у Законі України «Про запобігання корупції», якими визначено порядок подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, інформацію, що має зазначатися в декларації, порядок обліку та оприлюднення декларацій, засади здійснення контролю та перевіркою декларацій, порядок встановлення своєчасності подання декларацій та їх повноту [1]; у рішенні Національного агентства з питань запобігання корупції від 2016 року № 3 «Форма декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», яким деталізовано вимоги до форми декларацій осіб, яких уповноважено на виконання функцій держави та місцевого самоврядування [2], у рішенні Національного агентства з питань запобігання корупції від 2017 року № 56 «Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на, а механізм перевірки декларації виконання функцій держави або місцевого самоврядування» [3], яким визначено інституційний механізм контролю у сфері відносин, пов'язаних з антикорупційним декларуванням.

В Україні обрано систему антикорупційного декларування, яка характеризується наступними ознаками на основі усталених міжнародних індикаторів:

- 1) об'єктом декларування є незаконне збагачення, яке проявляється в відомостях про фінансовий стан суб'єкта декларування;
- 2) форма декларування можлива як електронна, так і паперова;
- 3) система декларування єдина для усіх гілок влади;
- 4) основи правового регулювання суспільних відносин, яких пов'язано з антикорупційним декларуванням визначено законодавством про державну службу та окремим антикорупційним законом, що регулює єдину сферу запобігання корупції;
- 5) декларації, осіб яких уповноважено на виконання функцій держави та місцевого самоврядування знаходяться у відкритому доступі;
- 6) декларуванню притаманно зовнішній тип інституційного забезпечення декларування через функціонування спеціалізованих органів боротьби з корупцією.

Як специфічні правовідносини, антикорупційне декларування характеризується участю суб'єкта владних повноважень (Національного агентства з питань запобігання корупції) та особи, яку уповноважено на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування

(зобов'язаного суб'єкта), об'єктом яких є формування, заповнення, подання та перевірка декларації.

Антикорупційне декларування характеризується такими ознаками:

1) це діяльність, яка регламентована імперативними нормами права;

2) має чітко визначене коло суб'єктів декларування та осіб, уповноважених контролювати виконання обов'язку з декларування;

3) має визначений законом порядок подання;

4) здійснюється у чітко встановлені строки;

5) невиконання обов'язку з електронного декларування передбачає застосування заходів державного примусу;

6) метою декларування є досягнення публічних інтересів;

7) застосування санкцій за неподання декларації не звільняє від виконання обов'язку з декларування.

Щодо виокремлення видів електронного антикорупційного декларування в рамках законодавства України, то градацію можна провести на підставі таких критеріїв: в залежності від суб'єкта декларування, в залежності від об'єкта декларування, в залежності від періодичності декларування.

Для України корисним є досвід США щодо впровадження контролю за доброчесністю публічних службовців на місцевому рівні. Пристосовуючи вказане положення до правової системи Української держави, доцільним є утворення комісії з етики в рамках системи виконавчої влади, законодавчої влади та судової влади. До повноважень цих комісій необхідно віднести первинний контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, первинну перевірку декларацій, отримання та розгляд заяв про можливість порушень доброчесності публічними службовцями відповідної гілки влади. Щодо інших суб'єктів, на яких поширюється вимога до декларування, то для них процедура декларування залишатиметься незмінною. Також доцільним є використання штрафних санкцій за несвоєчасне подання декларацій, якщо термін не перевищує 30 днів. Такий захід одночасно сприятиме зменшенню навантаження на суди щодо розгляду справ, яких пов'язано із несвоєчасним поданням декларацій та дозволить дисциплінувати публічних службовців під тиском обтяжень майнового характеру. Кошти, які отримані в якості штрафу можуть бути використані для розвитку матеріально-технічного забезпечення системи декларування.

Корисним для підвищення ефективності антикорупційного декларування є й досвід Китаю щодо переоцінки взаємовідносин між публічними службовцями та органами, які уповноважені здійснювати діяльність щодо запобігання корупції. Доцільним є налагодження взаємодії осіб, яких уповноважено на виконання функцій держави та місцевого самоврядування з Національним антикорупційним бюро таким чином, щоб була можливість консультацій по декларуванню майна, яке може викликати підозру у доброчесності особи. Звернення суб'єкта декларування із заявою про майнові активи, які можуть його скомпроментувати створить захисний механізм для доброчесного публічного службовця, змістивши орієнтири у взаємин на гарантійні.

Станом на теперішній час, можна констатувати, що електронне антикорупційне декларування перебуває на стадії інституалізації та практичного вдосконалення та потребує подальшого детального вивчення, адже функціонування електронної системи декларування опосередковує потребу в якісних інституційно-правових механізмах його забезпечення.

Список використаної літератури:

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 87. Ст. 156.
2. Форма декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 2016 року. № 3. *Офіційний вісник України*. 2016. № 55. Ст. 144.
3. Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 2016 року № 3. *Офіційний вісник України*. 2017. № 14. Ст. 891.

Ключові слова: корупція, фінансовий контроль, антикорупційне декларування, електронна форма, міжнародний досвід.

Ключевые слова: коррупция, финансовый контроль, антикоррупционное декларирование, электронная форма, международный опыт.

Key words: corruption, financial control, anti-corruption declaration, electronic form, international experience.

СОКОЛОВ АНДРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

*Університет митної справи та фінансів,
аспірант, адвокат*

БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА СУДОВОГО ПОРЯДКУ ВИРІШЕННЯ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ

Європейська інтеграція України вимагає трансформації суспільних інститутів, зокрема при побудові сервісної податкової служби європейського зразка з високим рівнем довіри у суспільстві. Така практика позитивно впливатиме на економічну свободу та розвиток підприємницької діяльності в Україні, інвестиційний клімат в державі. Хоча конституційно-правовий зміст поняття економічної свободи не передбачає отримання конкретних результатів від здійснення економічної діяльності, однак він включає і захист від ризиків, пов'язаних зі свавільними, непередбачуваними й необґрунтованими рішеннями та діями органів публічної влади, зокрема щодо податкового регулювання.